

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
предмета музичка култура за 6. разред
за период 2022-2026.године

Предметна наставница:

мр Александра Тијанић Славујевић

Напомена: Све евентуалне корекције програма наставе и учења музичке културе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Програм је израђен према одредбама чланова 60. и 61. ЗОСОВ-а и члана 26/а Закона о основном образовању у васпитању

Циљеви основног образовања и васпитања

Члан 21. ЗОСОВ

Основни циљеви основног образовања и васпитања јесу:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење вељаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање дружарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности заживот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање инеговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања упредвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Циљ учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народ

Предметни исходи	Стандарди	Компетенције Оиште међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај (6 обр.)	Кључни	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
<ul style="list-style-type: none"> – повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражajна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесанс; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији; – уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесанс; – издвоји начине коришћења изражajних средстава у одабраним музичким примерима; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената; 	<p>МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености</p> <p>МК. 1.1.2. опише основне карактеристике</p> <ul style="list-style-type: none"> - историјско-стилских периода - народног стваралаштва <p>Ученик уме да анализира повезаност:</p> <p>МК. 2.1.2. структуре и драматурије одређеног музичког жанра</p> <p>МК. 2.1.3. облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота</p> <p>МК. 3.1.2. разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора</p> <p>МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд</p> <p>МК. 3.1.4. уме креативно да комбинује изражajне музичке елементе у естетичком контексту</p>	<p>-компетенција за учење</p> <p>-комуникација</p> <p>-естетичка компетенција</p> <p>-рад са подацима и информацијама</p> <p>-сарадња</p>	<p>ЧОВЕК И МУЗИКА</p> <p>Средњи век: Ранохришћанска музика. Византијско певање. Грегоријански корал. Рани облици вишегласја – мотет.</p> <p>Световна музика средњег века: трубадури, трувери минезенгери. Духовна и световна музика у средњовековној Европи и Србији. Музика средњег века као инспирација за уметничку и популарну музику. Ренесанса Развој духовног и световног вишегласја. Мотет, миса, мадригал. Највећи представници ренесансне вокалне музике: Ђ. П. да Палестрина, О. ди Ласо. Инструментална музика ренесансне.</p>	<p>световна музика, духовна музика, вишегласје</p>	<p>Користити методе/технике и облике рада које активирају ученикеда буду самосталнији у раду: анализа музичких примера, фотографија, ППТ, видео материјала.</p> <p>Инсистирање на корелацији са другим предметима: историја, ликовна култура, географија.</p> <p>Коришћење ЛОГОС-овог е-уџбеника: видео и аудио записи, квизови, ППТ.</p>	<p><i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.</i></p> <p><i>Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током поједињих часова</i></p>

<p>-одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку;</p> <p>- опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама;</p> <p>- препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;</p> <p>- разликује вокално- инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе;</p>	<p>МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - музичких инструмената и састава Ученик уме да анализира повезаност:</p> <p>МК. 2.1.1. музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу</p> <p>МК. 3.1.1. зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд</p>	<p>-комуникација -естетичка компетенција -компетенција за учење -рад са подацима и информацијама -сарадња дигитална компетенција</p>	<p>МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ</p> <p>Инструменти са диркама: оргулje, чембало, клавир, хармоника, челеста.</p> <p>Народни инструменти.</p>	<p>мелодија, ритам, инструменти</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: видео и звучнији записа, фотографија, ППТ, доступне ИКТ апликације. Користити претходна знања ученика. Повезати са историјским контекстом. Коришћење ЛОГОС-овог е-уџбеника</p>	<p><i>Формативно, свакодневно оценјивање усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током поједињих часова</i></p>
---	--	---	--	-------------------------------------	--	--

<p>– коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ;</p> <p>– идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе;</p> <p>– уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике;</p> <p>– идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музики савременог доба;</p>	<p>МК. 1.2.1. именује музичке изражавајне елементе</p> <p>МК. 1.2.2. именује извођачки састав</p> <p>МК. 1.2.4. именује српски музички фолклор</p> <p>МК. 2.2.1. описе и анализира карактеристике звучног примера кроз садељство опажених музичких елемената</p> <p>МК. 2.2.2. препозна структуру одређеног жанра</p> <p>Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са:</p> <p>МК. 3.2.1. структуралном и драматуршком димензијом звучног примера МК. 3.2.2. жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера МК. 3.2.3. контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора</p>	<p>-комуникација</p> <p>-естетичка компетенција</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-одговоран однос према здрављу</p>	<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>Елементи музичке изражавајности: темпо, динамика, тонске боје разли-читих гласова и инструмената.</p> <p>Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике.</p> <p>Слушање вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних омпозитора.</p> <p>Слушање дела традиционалне народне музике.</p> <p>Слушање дела инспирисаних фолклором.</p>	<p>Основни методски приступ је од звука ка теорији.</p> <p>Јасно формулисати упутства како би ученици знали на шта да усмере пажњу приликом слушања.</p> <p>Постепено проширивати опажајни капацитет код ученика усмеравајући их на специфичности музичког дела пре слушања.</p> <p>Ученичка знања из различитих области повезати и ставити у функцију разумевања дела, подстичући креативност и критичко мишљење.</p> <p>Користити илустрације, ППТ и ИКТ када је могуће.</p> <p>Подстићати ученике на изношење свог мишљења уз аргументовано образлагање.</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора и активности ученика.</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединачних часова</p> <p>Домаћи задатак</p>
---	---	---	--	---	--

<p>-изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи;</p> <p>- примењује правилну технику певања;</p> <p>- примењује различита средства изражajног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције;</p> <p>- развије координацију и моторику кроз свирање и покрет;</p> <p>- примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;</p> <p>- користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет;</p> <p>- комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом;</p> <p>- учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројектата;</p>	<p>МК. 1.3.1. пева једноставне дечије, народне или популарне композиције</p> <p>МК. 1.3.2. изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту</p> <p>МК. 3.3.1. изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.</p>	<p>-естетичка компетенција</p> <p>-сарадња</p> <p>-комуникација</p> <p>-одговоран однос према здрављу</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-дигитална кометенција</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>Певање свирање</p> <p>Певање песама по слуху самостално и у групи.</p> <p>Певање песама из нотног текста солмизацијом.</p> <p>Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе.</p> <p>Певање песама у комбинацији са покретом.</p> <p>Свирање по слуху дечијих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима.</p> <p>Свирање из нотног текста дечијих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима</p> <p>Извођење</p>	<p>мелодија, ритам, динамика, текст, темпо</p>	<p>Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике за самостални рад, рад у пару или групи.</p> <p>Кроз одговарајуће примере музичких вежби и композиција обрадити елементе музичке писмености.</p> <p>Обратити пажњу на правилно дисање, положај тела и дикцију.</p> <p>Узети у обзир гласовне могућности ученика. За инструментално музицирање користити ритмичке и мелодијске инструменте.</p> <p>Могу се користити нотни примери који су солмизацијом обрађени.</p> <p>Примељивати принцип активног учешћа ученика на часу.</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање активности ученика, певањем и свирањем.</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединачних часова</p>
			<p>једноставнијих</p>		<p>Коришћење аудио</p>	

<p>– критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље;</p> <p>– користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.</p>	<p>Ученик уме да:</p> <p>МК. 1.4.1. направи музичке инструменте користећи предмете из окружења</p> <p>МК. 1.4.2. осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела МК.</p> <p>1.4.3. изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима МК.</p> <p>1.4.4. учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст.</p> <p>Ученик уме да:</p> <p>МК. 3.4.1. осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментарijум и друге задате музичке инструменте</p> <p>МК. 3.4.2. импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова</p> <p>МК. 3.4.3. осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.</p>	<p>-естетичка компетенција</p> <p>-комуникација</p> <p>-сарадња</p> <p>-компетенција за учење</p>	<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p> <p>Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, кори-стећи притом различите изворе звука.</p> <p>Креирање покрета уз музику коју ученици изводе.</p> <p>Стварање мелодије на задати текст.</p> <p>Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима.</p> <p>Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.</p>	<p>мелодија, ритам, динамика, тампо</p>	<p>Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике на музичко стваралаштво, самостално, групно и у пару.</p> <p>Користити корелацију са ликовном културом.</p> <p>Креативна употреба мултимедија: ППТ, ИКТ, аудио и видео снимци, мобилни телефони.</p>	<p><i>Формативно, свакодневно награђивање ученика за било који облик музичког стваралаштва.</i></p> <p><i>Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током поједињих часова</i></p>
---	--	---	--	---	--	---

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика

Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању: Сл. гласник РС, бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020

Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор -	Свакодневно бележење током године
процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедуре; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.	Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	- Усмено одговарање	Свеобухватност одговора Хронолошка прецизност Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању	По потреби
	Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	-Редовност доношења домаћег	За три неденошења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник	Свакодневно током године, праћење/пресек на крају године
		Прегледање свески	Уредност Све забележено са часова	На крају наставне године

Школски програм ОШ „Стари град“, Ужице за 2022-2026. годину

			Певање и/или свирање песама и/или композиција	Учесталост активности на часовима Ритмичка и мелодијска прецизност Ангажовање самостално и у пару/групи Активно учешће у раду	Пресек стања сваког месеца
		Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	Препознавање слушаних и обрађених композиција	Прецизни одговори Самосталност у одговарању	Свакодневно бележење током године
		Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; .	Музичко стварање - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	Ангажовање и труд Поштовање задатог материјала и инструкција Сарадња у пару или групи Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...)	Свакодневно бележење током године По потреби
			- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Прва три паре која прва ураде задатак добијају +5 Сви парови који ураде задатак добијају + Парови који не раде задато на часу добијају -	По потреби
Анга жова	одгов оран однос прем	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)	Вођење евиденције од стране наставника о:	-Све што је рађено на часу налази се у свескама	-Пресек стања по тромесечјима

<p>Ње ученика у настави</p> <p>а раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>	<ul style="list-style-type: none"> – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4) – показује делимични степен активности и ангажовања (3) – показује мањи степен активности и ангажовања. (2) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1) 	<ul style="list-style-type: none"> -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу у хору, приредбама, ваннаставним активностима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања 	<p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (приредбе, концерти, наступи, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)</p>	
---	--	--	--	--